

DA

DA

DA

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 18.2.2009
KOM(2009) 68 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

**til budgetmyndigheden om garantier dækket af det almindelige budget
Situationen pr. 30. juni 2008**

{SEK(2009) 159}

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

**til budgetmyndigheden om garantier dækket af det almindelige budget
Situationen pr. 30. juni 2008**

{SEK(2009) 159}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning og typen af dækkede transaktioner	4
2.	Udviklingen siden sidste beretning om situationen pr. 31. december 2007.....	4
3.	Oplysninger om risici dækket af budgettet	5
3.1.	Definition af risiko	5
3.2.	Risici forbundet med medlemsstaterne	6
3.3.	Risiko forbundet med tredjelande	7
3.4.	Samlet risiko dækket af budgettet.....	8
3.5.	Risikoudvikling.....	8
4.	Misligholdelser, aktivering af budgetgarantier og restancer.....	10
4.1.	Udbetalinger over de likvide midler	10
4.2.	Udbetalinger over budgettet.....	10
4.3.	Aktivering af garantifonden for aktioner i forhold til tredjelande	10
5.	Garantifond for aktioner til fordel for tredjelande	10
5.1.	Tilbagebetalinger.....	10
5.2.	Aktiver	10
5.3.	Måbeløb	10
6.	Evaluerings af risici: Den økonomiske og finansielle situation i de tredjelande, der har fået tildelt de største EU-lån.....	11
6.1.	Indledning	11
6.2.	Kandidatlande	11
6.3.	Potentielle kandidatlande	12

1. INDLEDNING OG TYPEN AF DÆKKEDE TRANSAKTIONER

Beretningen forelægges i henhold til finansforordningens artikel 130, der siger, at Kommissionen skal *forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en beretning om situationen med hensyn til budgetgarantier og risiciene i den forbindelse*¹. Beretningen suppleres af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene med et sæt detaljerede tabeller og forklarende noter ("bilaget")².

De risici, der dækkes over Den Europæiske Unions budget ("budgettet"), hidrører fra en bred vifte af udlåns- og garantitransaktioner, som kan inddeles i to kategorier:

- lån ydet af De Europæiske Fællesskaber med makroøkonomisk sigte, dvs. makrofinansiel bistand³ i form af lån til tredjelande og, i samarbejde med Bretton Woods-institutionerne, betalingsbalancelån til medlemsstater, der ikke deltager i ØMU, og som kæmper med overgangsvanskeligheder, og
- lån med mikroøkonomisk sigte (Euratom-lån og navnlig lån fra Den Europæiske Investeringsbank (EIB) i tredjelande⁴). Disse transaktioner er siden 1994 blevet dækket af garantifonden for aktioner til fordel for tredjelande ("fonden")⁵, der bl.a. blev oprettet for at begrænse de budgetmæssige konsekvenser af træk på budgetgarantier for lånetransaktioner i tredjelande (hvis et land er blevet medlem af EU, dækkes risikoen direkte af budgettet). Hvis der ikke er tilstrækkelige midler i fonden, vil der blive søgt midler over budgettet.

Rådets forordning om oprettelse af fonden ("fondsforordningen")⁶, der blev vedtaget i 1994, blev ændret første gang i 1999. Efter en ny ændring af forordningen i 2004 trækkes fondens dækning tilbage, hvis tredjelande bliver medlemmer af EU. Budgettet dækker direkte lån til medlemsstater, der er ydet eller garanteret af Fællesskabet.

2. UDVIKLINGEN SIDEN SIDSTE BERETNING OM SITUATIONEN PR. 31. DECEMBER 2007

Der blev ikke foretaget udbetalinger i forbindelse med lån i form af makrofinansiel bistand og Euratom-lån i løbet af andet halvår af 2008.

I oktober 2008 blev der på ny udbetalt Euratom-lån på 22 mio. USD.

EIB undertegnede finansieringstransaktioner på i alt 1 884 mio. EUR under det generelle mandat for 2007-2013 (Rådets afgørelse 2006/1016/EF). Med hensyn til udbetalinger blev der udbetalt et beløb på 911 mio. EUR, herunder 286 mio. EUR under det nye generelle mandat for 2007-2013.

¹ Den foregående beretning om budgetgarantier pr. 31. december 2007 findes i KOM(2008) 451 og SEK(2008) 2249.

² SEK(2008) [...].

³ Makrofinansiel bistand kan også ydes i form af gavebistand til tredjelande. For yderligere oplysninger om makrofinansiel bistand, se KOM(2008) 590 og KOM(2008) 2504.

⁴ Tallene vedrørende EIB-mandaterne er vist i tabel A1, og henvisninger til retsgrundlaget er anført i tabel A4 i bilaget.

⁵ Jf. den seneste beretning om fonden, KOM(2006) 695 "Samlet rapport om garantifondens virke", og det dertil hørende arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene (SEK(2006) 1460).

⁶ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2728/94 af 31.10.1994 om oprettelse af en garantifond for aktioner i forhold til tredjelande (EFT L 293 af 12.11.1994, s. 1).

Det skal bemærkes, at i forlængelse af et sagsanlæg fra Europa-Parlamentets side annullerede Domstolen den 6. november 2008 Rådets afgørelse 2006/1016/EF, eftersom den var blevet vedtaget med den forkerte hjemmel. Mens den annullerede afgørelsen, bestemte Domstolen, at *"virkningerne af afgørelse 2006/1016 opretholdes for de af Den Europæiske Investeringsbanks finansieringstransaktioner, der aftales, indtil en ny afgørelse, der er vedtaget med rette hjemmel, dvs. både artikel 179 EF og 181 a EF, træder i kraft inden for en frist på tolv måneder fra datoen for denne doms afsigelse"*. Kommissionen er i overensstemmelse hermed i færd med at udarbejde et nyt forslag til Europa-Parlamentet og Rådet.

3. OPLYSNINGER OM RISICI DÆKKET AF BUDGETTET

3.1. Definition af risiko

Budgetrisiciene stammer fra det udestående beløb i kapital og renter til garanterede transaktioner.

Misligholdte transaktioner vil blive dækket af fonden, når de vedrører tredjelande (73 % af det samlede udestående garanterede beløb pr. 30. juni 2008), og direkte af budgettet, når der er tale om medlemsstater (lån til eller til fordel for projekter i medlemsstaterne tegner sig for de resterende 27 % af det samlede udestående beløb). Den store andel af garanterede lån, der vedrører medlemsstater, skyldes de seneste udvidelser. Ifølge artikel 1, stk. 3, i fondsforordningen overføres risikoen på lån fra fonden til budgettet, når et land bliver medlem af EU.

I denne beretning er der brugt to metoder til at vurdere risiciene for budgettet (enten direkte eller indirekte via fonden):

- Metoden til beregning af det samlede udestående beløb for de berørte transaktioner på en given dato, inkl. påløbne renter. Denne metode viser risikoen for budgettet på en given dato.
- Budgetmetoden, der defineres som "den årlige risiko for budgettet", er baseret på beregningen af det maksimale beløb, som Fællesskabet ville skulle udbetale i et finansår, såfremt alle garanterede lån blev misligholdt⁷.

⁷ Det antages i denne beregning, at misligholdte lån ikke fremrykkes, så der kun tages hensyn til forfaldne betalinger (jf. også afsnit 1 i bilaget).

Tabel 1: Samlede udestående beløb dækket pr. 30. juni 2008, i mio. EUR

	Udestående kapital	Påløbne renter	I alt	%
<u>Medlemsstater*</u>				
Makrofinansiel bistand	196	5	201	1 %
Euratom	435	9	444	3 %
EIB	3 976	36	4 012	23 %
<u>Medlemsstater* subtotal</u>	4 606	51	4 657	27 %
<u>Tredjelande</u>				
Makrofinansiel bistand	534	13	547	3 %
Euratom	39	1	40	<1 %
EIB	11 729	128	11 857	69 %
<u>Tredjelande subtotal</u>	12 302	142	12 444	73 %
I alt	16 908	193	17 101	100 %
* Denne risiko er direkte dækket af budgettet og inkluderer Bulgarien og Rumænien, idet de tiltrådte EU den 1. januar 2007				

Tabel A1, A2, A3 og A4 i bilaget indeholder mere detaljerede oplysninger om disse udestående beløb, især med hensyn til loft, udbetalte beløb eller garantisatser.

Det samlede udestående beløb i kapital og renter, der er dækket af budgettet, faldt en anelse med 122 mio. EUR til 17 101 mio. EUR sammenlignet med situationen pr. 31. december 2007.

3.2. Risici forbundet med medlemsstaterne

De nuværende risici på medlemsstater hidrører fra lån, der blev ydet inden tiltrædelsestidspunktet.

I andel halvdel af 2008 vil budgetrisikoen forbundet med medlemsstaterne udgøre 378 mio. EUR. Tabel 2 viser, at Bulgarien og Rumænien ligger på første- og andenpladsen blandt medlemsstaterne, hvad deres udeståender angår.

Tabel 2: Medlemsstaternes rangorden efter den maksimale risiko for budgettet i anden halvdel af 2008 (mio. EUR)

Rangorden	Land	2008	%
1	Rumænien	116,7	30,8 %
2	Bulgarien	91,9	24,3 %
3	Tjekkiet	45,2	11,9 %
4	Polen	42,3	11,2 %
5	Slovakiet	32,5	8,6 %
6	Slovenien	19,1	5,0 %
7	Ungarn	18,1	4,8 %
8	Cypern	4,8	1,3 %
9	Letland	3,7	1,0 %
10	Litauen	3,3	0,9 %
11	Estland	0,6	0,1 %
12	Malta	0,3	0,1 %
	I alt	378,3	100,0 %

Risikoen på medlemsstaterne vedrører alle de medlemsstater, der var impliceret i de sidste to udvidelsesrunder, med løbetider, der slutter i 2031.

3.3. Risiko forbundet med tredjelande

I andel halvdel af 2008 vil fondens maksimale risiko i forbindelse med tredjelande beløbe sig til 571 mio. EUR. Toptilisten over disse lande efter deres samlede udestående er anført nedenfor. De tegner sig for 79 % af fondens risiko i 2008. Disse landes økonomiske situation analyseres og kommenteres i afsnit 6.

Tabel 3: Rangorden af de ti tredjelande, der repræsenterer den største risiko for fonden i anden halvdel af 2008 (mio. EUR)

Rangorden	Land	2008	% af den samlede maksimale risiko
1	Tyrkiet	158,4	21,8 %
2	Egypten	91,7	12,6 %
3	Tunesien	64,6	8,9 %
4	Marokko	64,4	8,9 %
5	Libanon	55,0	7,6 %
6	Sydafrika	46,8	6,4 %
7	Serbien	29,4	4,0 %
8	Mexico	20,5	2,8 %
9	Libanon	20,4	2,8 %
10	Kroatien	20,3	2,8 %
De 10 i alt		571,3	78,7 %

Fonden dækker 57 landes garanterede lån med løbetider, der slutter i 2038. Bilagets tabel A2 indeholder oplysninger om de enkelte lande.

3.4. Samlet risiko dækket af budgettet

I anden halvdel af 2008 vil budgettet dække et beløb på i alt 1 104 mio. EUR svarende til de beløb, der forfalder i løbet af perioden, og heraf skal medlemsstater betale de 34 % (jf. tabel A2 i bilaget).

3.5. Risikoudvikling

Risikoen forbundet med lån til medlemsstaterne ventes at falde i fremtiden, eftersom de garanterede Euratom-lån, lån som led i makrofinansiel bistand eller EIB-lån efterhånden betales tilbage (jf. fig. A1 i afsnit 1.3 i bilaget).

Den samlede risiko forbundet med medlemsstaterne vil imidlertid blive større med aktiveringen af Fællesskabets mekanisme for mellemfristet finansiel støtte

(betalingsbalancemekanisme). Denne finansielle mekanisme gør det muligt at yde lån til en eller flere medlemsstater, der endnu ikke har indført euroen, og som allerede har eller risikerer at få betalingsbalanceproblemer. Der blev i anden halvdel af 2008 indgået en aftale med Ungarn om et lån på 6 500 mio. EUR⁸.

Rådet skal træffe individuelle beslutninger om lån til tredjelande som led i makrofinansiell bistand. Den finansielle bistand, der er blevet ydet i henhold til Rådets afgørelse 2007/860/EF af 10. december 2007 om makrofinansiell bistand til Libanon, består af 50 mio. EUR i lån og op til 30 mio. EUR i gavebistand. Det er nu hensigten at udbetale lånedelen i to lige store rater i 2009. Euratom-lån til medlemsstater eller visse støtteberettigede tredjelande (Den Russiske Føderation, Armenien og Ukraine) har et loft på 4 mia. EUR, hvoraf ca. 85 % allerede er brugt. Den resterende margin er på omkring 600 mio. EUR. Under den eksisterende låneaftale fra 2004 til K2R4 i Ukraine (et beløb i euro svarende til en lånefacilitetsaftale på 83 mio. USD) blev der udbetalt 39 mio. EUR i 2007. Som nævnt i afsnit 2 blev der udbetalt en ny rate på 22 mio. USD den 10. oktober 2008.

Det tidligere generelle mandat til EIB udløb den 31. juli 2007. På det tidspunkt var der blevet undertegnet aftaler svarende til i alt 98 % af det samlede låneloft under dette mandat (20 060 mio. – jf. tabel A5 i bilaget). Der mangler stadig at blive udbetalt i alt 6 774 mio. EUR under tidligere EIB-mandater, hvoraf 97 % vedrører det tidligere generelle mandat⁹, og skal udbetales inden for ti år efter udløbet af dette mandat, da Fællesskabets garanti bortfalder ved udgangen af denne periode¹⁰.

Den største enkeltpost, der vil påvirke risikoen for budgettet i fremtiden, er den fællesskabsgaranti, som EIB har modtaget under det generelle mandat for perioden 2007-2013. Denne fællesskabsgaranti er begrænset til 65 % af det samlede beløb for udbetalte lån og lånegarantier ydet under EIB-finansieringstransaktioner med fradrag af tilbagebetalte beløb, med tillæg af alle hermed forbundne beløb og med et maksimalt låneloft på 27 800 mio. EUR¹¹. Pr. 30. juni 2008 var der undertegnet låneaftaler til et beløb af i alt 3 761 mio. EUR, hvoraf 3 352 mio. EUR endnu ikke var blevet udbetalt på denne dato (se tabel A6 i bilaget).

Figur A2 i afsnit 1.3 i bilaget viser simulerede scenarier for udbetalinger under mandaterne forud for det generelle mandat 2007-2013 samt under det generelle mandat 2007-2013, idet disse udbetalinger har en kraftig indvirkning på tilførslen af midler til fonden.

⁸ I november 2008 henvendte Letland sig til EU med en anmodning om bistand under betalingsbalancemekanismen.

⁹ Se afsnit 1.3 i bilaget.

¹⁰ Jf. artikel 1.06 i den korrigerede og ændrede garantiaftale, der blev indgået mellem EF og EIB den 30. august og 2. september 2005.

¹¹ Fordelt på et basisloft på et fast maksimumsbeløb på 25 800 mio. EUR og et valgfrit mandat på 2 000 mio. EUR, som Rådet skal træffe afgørelse om.

4. MISLIGHOLDELSER, AKTIVERING AF BUDGETGARANTIER OG RESTANCER

4.1. Udbetalinger over de likvide midler

Kommissionen trækker på sine likvide midler for undgå forsinkelser i forbindelse med betalingen af renter og afdrag på lån og de hermed forbundne omkostninger, når en debitor er kommet bagud med betalingen til Kommissionen¹².

4.2. Udbetalinger over budgettet

Der blev ikke anmodet om bevillinger under budgettets artikel 01 04 01 "Det Europæiske Fællesskabs sikkerhedsstillelse for lånetransaktioner", da der ikke blev registreret misligholdelser i første halvdel af 2008.

4.3. Aktivisering af garantifonden for aktioner i forhold til tredjelande

I tilfælde af for sen betaling fra en modtager af et lån (tredjelande), der er ydet eller garanteret af Fællesskabet, trækkes der på fonden for at dække misligholdelsen senest tre måneder efter betalingsens forfaldsdato¹³.

I første halvår af 2008 blev der ikke trukket på fonden.

De samlede restancer pr. 30. juni 2008 svarende til de strafrenter, som Argentina skylder, beløber sig til 1 718 493,12 USD. Heraf mangler fonden stadig at inddrive 1 448 433,44 USD (svarende til 918 823,54 EUR). Da der ikke blev trukket på fonden for den resterende forskel, skal dette beløb betales til EIB.

5. GARANTIFOND FOR AKTIONER TIL FORDEL FOR TREDJELANDE

5.1. Tilbagebetalinger

Der fandt ingen inddrivelse sted i første halvdel af 2008. Den 12. december 2008 blev der dog inddrevet et beløb på 1 448 433,44 USD i form af strafrenter fra Argentina.

5.2. Aktiver

Pr. 30. juni 2008 beløb fondens nettoaktiver sig til 1 029 656 202,33 EUR.

5.3. Målbeløb

Fondens midler skal være af passende størrelse (målbeløb), som er sat til 9 % af de samlede forpligtelser (hovedstol og påløbne renter) i forbindelse med hver enkelt transaktion. Forholdet mellem fondens ressourcer (1 029 656 202,33 EUR) og de samlede forpligtelser¹⁴ (12 443 426 701,62 EUR) som defineret i fondsforordningen om oprettelse af fonden er blevet forbedret en anelse fra 8,26 % pr. 31. december 2007 til 8,29 % pr. 30. juni 2008. Dette

¹² Se artikel 12 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1150/2000 af 22. maj 2000 om gennemførelse af afgørelse 94/728/EF, Euratom om ordningen for Fællesskabernes egne indtægter.

¹³ Se yderligere oplysninger i bilagets afsnit 1.4.3.

¹⁴ Inkl. påløbne renter.

forhold vil nærme sig målet på 9 % efter overførslen i januar 2009 af det beløb på 91,60 mio. EUR, der blev opført i det foreløbige budgetforslag for 2009 ved udgangen af 2007.

Ved udgangen af 2007 var fondens ressourcer lavere end målbeløbet. I overensstemmelse med de nye kapitaltilførselsregler, der blev vedtaget af Rådet den 30. januar 2007¹⁵, blev der på det foreløbige budgetforslag for 2009 opført en kapitaltilførsel på 91,60 mio. EUR sammen med et beløb på 500 000 EUR til den eksterne evaluering i forbindelse med midtvejsevalueringen af EIB's mandat over for tredjelande i henhold til Rådets afgørelse 2006/1016/EF¹⁶.

6. EVALUERING AF RISICI: DEN ØKONOMISKE OG FINANSIELLE SITUATION I DE TREDJELANDE, DER HAR FÅET TILDELT DE STØRSTE EU-LÅN

6.1. Indledning

De tidligere afsnit i beretningen indeholder oplysninger om de kvantitative aspekter af risiciene for budgettet. Der bør dog også foretages en vurdering af risicienes mere kvalitative aspekter, der afhænger af transaktionens art og låntagers status (jf. afsnit 3.3 ovenfor). Tabeller med landerisikovurderinger er anført separat i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene. Rapporten og bilaget indeholder et resumé af denne analyse for de ti lande, der repræsenterede den største risiko for budgettet i anden halvdel af 2008 (jf. afsnit 3.3 ovenfor), og for lande med en direkte eksponering i forhold til fællesskabsbudgettet (makrofinansiel bistand og Euratom-lån). Analysen vedrørende kandidatlandene og de potentielle kandidatlande følger nedenfor.

6.2. Kandidatlande

I **Kroatien** steg den reale BNP-vækst med 5,6 % i 2007 mod 4,8 % i 2006. Væksten stammede hovedsagelig fra en stigning i det private og det offentlige forbrug, som blev understøttet af en kraftig, men aftagende udlånsvækst, engangsbetalinger til pensionister og udgifter forud for valget. I første kvartal af 2008 aftog den økonomiske vækst til 4,3 % opgjort på tolv månedersbasis, omend ligevægten i nogen grad blev genetableret takket være en afdæmpning af forbruget og voksende investeringer, især voksende private investeringer, der til en vis grad afspejlede en forbedring af det generelle erhvervsklima. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster steg fra 7,9 % af BNP i 2006 til 8,7 % i 2007 og igen til 9,6 % i de tolv måneder frem til marts 2008, først og fremmest på grund af et voksende handelsunderskud. Sidstnævnte blev forstærket af en kraftigere indenlandsk efterspørgsel, højere råvarepriser og energipriser på verdensmarkederne og lavere eksportvækst. De indgående udenlandske direkte nettoinvesteringer voksede med 33 % i 2007 og nåede op på 9,1 % af BNP og mere end opvejede således underskuddet på betalingsbalancens løbende poster. Den eksterne bruttogæld fortsatte med at stige som følge af en øget direkte låntagning i erhvervslivet, mens den offentlige sektor og banksektoren nedbragte deres forpligtelser over for udlandet. Den eksterne bruttogældskvote steg fra 85,5 % af BNP ultimo 2006 til 88,9 % af BNP ultimo 2007.

¹⁵ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 89/2007 af 30. januar 2007 (EUT L 22 af 31.1.2007, s. 1).

¹⁶ EUT L 414 af 30.12.2006, s. 102.

I **Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien** steg outputvæksten markant til ca. 5 % (i faste priser) i 2007 sammenlignet med 4 % i 2006. Vigtige kilder til væksten var eksporten af stålprodukter og det private forbrug. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster forværredes i årets sidste måneder og udgjorde næsten 3 % af BNP ved udgangen af 2007. De udenlandske direkte bruttoinvesteringer faldt igen til 4,8 % af BNP ved udgangen af 2007, efter at et enkelt privatiseringsprojekt i energisektoren havde øget de udenlandske direkte investeringer til næsten 6 % af BNP i 2006. Førtidige tilbagebetalinger af gælden reducerede landets udlandsgæld til omkring 50 % af BNP.

I **Tyrkiet** udgjorde den årlige BNP-vækst 4,5 % i 2007, et faldt i forhold til de 6,9 % i 2006. Højere inflation og en alvorlig stramning af pengepolitikken fra centralbankens side i midten af 2006 lagde en dæmper på væksten i den indenlandske efterspørgsel. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster forblev konstant på næsten 6 % af BNP. De udenlandske direkte bruttoinvesteringer nåede op på 3 % af BNP i 2007, og ca. to tredjedele heraf var rettet mod finanssektoren. I det foregående år faldt landets udlandsgæld med omkring to procentpoint til 37 % af BNP ultimo 2007. Samtidig faldt den offentlige gæld til 39 % af BNP fra 46 % af BNP i 2006. De tyrkiske banker optager hyppigt lån på internationalt plan til finansiering af indenlandske udlån, hvorfor de ventes gradvist at mærke effekten af den globale kreditklemme.

6.3. Potentielle kandidatlande

I **Bosnien-Hercegovina** faldt den reale BNP-vækst fra 6,7 % i 2006 til 6 % i 2007. I 2007 bidrog det øgede handelsunderskud til en stigning i underskuddet på betalingsbalancens løbende poster fra 8,4 % af BNP i 2006 til 13,1 % af BNP i 2007. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster blev fuldt ud finansieret af udenlandske direkte nettoinvesteringer, da omfattende privatiseringer i Republika Srpska (Република Српска) sammen med forholdsvis bedre resultater af investeringer i nye virksomheder medførte en kraftig stigning i de udenlandske direkte investeringer til 13,8 % af BNP. Den offentlige sektors gæld over for udlandet faldt til 18,5 % af BNP ved udgangen af 2007, mens den samlede udlandsgæld skønnes at ligge under 50 % af BNP.

I **Serbien** steg den reale BNP-vækst med 7,5 % i 2007. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster voksede til 16 % af BNP som følge af et stigende handelsunderskud og et fald i de løbende nettooverførsler. De indgående udenlandske direkte nettoinvesteringer faldt til 5,1 % af BNP, mens den udenlandske låntagning steg til 10,3 % af BNP. Som følge af opbremsningen i de indgående kapitalstrømme faldt akkumuleringen af valutareserver hos Serbiens centralbank til 3 % af BNP. Den serbiske centralbanks valutareserver svarede til 7,5 måneders import af varer og tjenester ved udgangen af året. Udlandsgælden forblev på 62 % af BNP, mens den private og den offentlige sektors udlandsgæld ved udgangen af 2007 udgjorde henholdsvis 41 % og 21 % af BNP.

I **Montenegro** peger BNP-skøn på en robust økonomisk ekspansion på 8 % i første halvdel af 2008, der hovedsagelig blev stimuleret af tjenester på produktionssiden og af det private forbrug på efterspørgselssiden. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster blev kraftigt forværret til omkring 39 % af BNP grundet det betydelige handelsunderskud og navnlig den stagnerende eksport. Alligevel faldt de indgående udenlandske direkte investeringer i første halvdel af 2008, hvilket betød, at de udenlandske direkte investeringer faldt til netto 22 % af BNP. Den offentlige gæld steg til 33,6 % af BNP som følge af den kraftige stigning i den indenlandske gældsætning. Til gengæld faldt den offentlige

udlandsgælds andel af BNP til 17,5 % efter flere førtidige tilbagebetalinger til multilaterale kreditorer, hvilket blev muliggjort af det gode finanspolitiske resultat.